

Pécsi Ítéltábla
Pk.VI.50.001/2018/4. szám

A Pécsi Ítéltábla a dr. Torda Csaba ügyvéd (fél címe) által képviselt **kérelmező neve** (kérelmező címe) kérelmezőnek – a ... **Választási Bizottság** (címe) 2017. december ... napján kelt .../2017. (XII...) TVB számú határozata ellen előterjesztett bírósági felülvizsgálati kérelme folytán indult nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla a ... Területi Választási Bizottság 2017. december ... napján kelt .../2017. (XII...) TVB számú határozatát részben megváltoztatja, és mellőzi annak megállapítását, hogy a 2017. december ... napján P településen megtartott időközi polgármester-választás a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2.§ (1) bekezdés *b*) pontjába ütközés miatt jogszabálysértő.

Egyebekben a ... Területi Választási Bizottság határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg a Magyar Államnak – külön felhívásra – 10.000 (tízezer) forint feljegyzett eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

P községben 2017. december ... napján időközi helyi önkormányzati választásokat tartottak. P Község Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: helyi választási bizottság) .../2017. (XII...) HVB számú határozatával a szavazóköri jegyzőkönyv alapján megállapította, hogy a választás eredményes volt, a megválasztott polgármester B I független jelölt 288 érvényes szavazattal, míg I I ugyancsak független jelölt 269 érvényes szavazatot kapott.

I I polgármester-jelölt 2017. december ... napján kifogással élt, amelyben kérte a polgármester választásra vonatkozó választási eljárás megsemmisítését, és a szavazás megismétlésének elrendelését. Kifogásában előadta, hogy 2017. december ... napján a P, P utca 00. szám alatti szavazóhelyiség (művelődési ház) bejárata előtt, illetve annak közvetlen közelében B I és segítői tiltott kampánytevékenységet folytattak, amikor a szavazóhelyiség felé igyekvő választópolgárokat arra hívták fel, hogy B Ira és az őt támogató képviselőjelöltekre szavazzanak. Kifogásában hivatkozott arra is, hogy B I a

szavazást megelőzően több választópolgárt megkeresett, és számukra 5.000 forintot ígért arra az esetre, ha őrát adják le szavazatukat. Állításainak bizonyítására fényképfelvételeket, nyilatkozatokat csatolt, köztük R J nyilatkozatát, amely szerint a választás napján 15.15 óra és 15.32 óra, valamint 17.25 óra és 19.00 óra között B I és R N a választási helyiségtől 10 méterre tartózkodva befolyásolta a szavazók bejutását, és mindenkit szóban inzultált, hogy rá szavazzanak. Mellékelte továbbá egy 212 pi lakos által aláírt nyilatkozatot, amely szerint a választás menetével és annak eredményével az aláírók nem értenek egyet, igazolják, hogy B I a választás ideje alatt a szavazóhelyiségtől nyolc méterre a kampánycsendet sértve a szavazókat szóval tartotta, és többeknek 5.000 forint pénzüsszeget ajánlott a szavazatukért cserébe.

A helyi választási bizottság a 2017. december ... napján kelt .../2017. (XII...) HVB számú határozatával a kifogást elutasította. Határozatának indokolása szerint a csatolt bizonyítékok nem támasztják alá, hogy a kifogásban megjelölt időpontban és helyszínen olyan tömeges tiltott kampánytevékenységet folytattak, amely alkalmas lett volna a választás eredményének, továbbá a választópolgárok jelentős többsége akaratának befolyásolására. Ennek bizonyítására a dátummegjelölést nem tartalmazó két fényképfelvétel alkalmatlan, a helyi választási bizottság elnöke és a helyi választási iroda vezetője nem tapasztalt kampánytevékenységet, a szavazóhelyiségbe érkező választópolgárok panaszt nem tettek. Az anyagi juttatás ígéretével kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután a befolyásolási kísérletek a csatolt nyilatkozatok szerint 2017. december ... napján és december ... napján történtek, a kifogás elkéssett, annak érdemi vizsgálatára nem kerülhet sor. Az aláírásgyűjtő íveket bizonyítékként nem vette figyelembe, mert azokból nem állapítható meg, hogy a kifogásolt két cselekménynél az aláírók személyesen jelen lettek volna.

A helyi választási bizottság határozata ellen I I élt fellebbezéssel, amelyhez új bizonyítékként csatolta P L és ifj. N A írásbeli nyilatkozatát. Ezek tartalma szerint a szavazás napján kb. 7.50 órakor a szavazóhelyiség bejáratánál B I felhívta a figyelmüket arra, hogy rá kell szavazni, továbbá ezért anyagi ellenszolgáltatást is kilátásba helyezett.

A ... Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: területi választási bizottság) a 2017. december ... napján kelt .../2017. (XII...) TVB számú határozatával P Község Helyi Választási Bizottsága 2017. december ... napján kelt .../2017. (XII...) HVB számú határozatát megváltoztatta, és megállapította, hogy a 2017. december ... napján P településen megtartott időközi polgármester-választás a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2.§ (1) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontjaiba, valamint 143.§-ába ütközés miatt jogszabálysértő. A 2017. december ... napján P településen megtartott időközi polgármester-választás eredményének megállapítását – a P Község Helyi Választási Bizottság .../2017. (XII...) HVB számú határozatára kiterjedően – megsemmisítette, és P

településen az időközi polgármester-választásra vonatkozóan a szavazás megismétlését rendelte el. Az ismételt szavazást 2018. január ... napjára tűzte ki.

A területi választási bizottság R J nyilatkozata, a fellebbezéshez csatolt, P Ltól és ifj. N Atól származó együttes nyilatkozat, a helyi választási bizottság elnökének és a választási iroda vezetőjének a szavazás napján történt fellépése, valamint a csatolt állampolgári nyilatkozatok alapján bizonyítottan találta, hogy B I a 2017. december 17. napján megtartott időközi önkormányzati választáson tiltott kampánytevékenységet valósított meg azzal, hogy a szavazóhelyiség bejáratától számított 150 méteres körzeten belül a rá való szavazásra buzdította a választópolgárokat. A benyújtott nyilatkozatok alapján ugyancsak bizonyítottan látta, hogy a választást megelőzően B I annak érdekében, hogy a választópolgárok rá adják le szavazatukat, 5.000 forint készpénzt ajánlott fel. Úgy ítélte meg, hogy a sérelmezett tevékenység folyamatosan, a választást megelőzően és a választás napján is fennállt, így a kifogást nem lehet elkésettnek tekinteni. Álláspontja szerint a jogsértés megállapításának nem feltétele, hogy a tiltott kampánytevékenység tömegesen vagy a választópolgárok jelentős többségét érintve valósuljon meg.

A területi választási bizottság határozatával szemben B I kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben kérte annak megváltoztatását, és elsődlegesen a kifogás elutasítását, másodlagosan az időközi polgármester-választás eredménye megállapítása megsemmisítésének, és a szavazás megismétlésének mellőzését. Álláspontja szerint a területi választási bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a szavazás napján tiltott kampánytevékenységet folytatott. A Pi lakosok által aláírt nyilatkozat szerint tevékenysége kimerült a választópolgárokkal való beszélgetésben (szóváltásban), amely a választói akarat befolyásolására nem alkalmas, így kampánytevékenységnek nem minősíthető. A csatolt fényképfelvételek szerint is kerékpárján ült, amely azt bizonyítja, hogy nem tartózkodott huzamosabb ideig a helyszínen. A helyi választási bizottság tagjai és a helyi választási iroda vezetője sem tapasztalta, hogy a választópolgárokat inzultálta vagy a szavazóhelyiségbe való bejutásukat akadályozta volna. P L és ifj. N A nyilatkozatával szemben csatolta házastársának és gyermekének nyilatkozatát, amely szerint családi házukat a választás napján reggel körülbelül 9.00 órakor hagyta el, így 7.50 órakor nem tartózkodhatott a szavazóhelyiség környékén. Tagadta, hogy a választópolgárokat anyagi juttatás ígéretével próbálta volna rávenni, hogy szavazatukat rá adják. Az anyagi előny juttatásának ígérete egyébként sem folyamatos cselekmény, így a 2017. december ...-i és 2017. december ...-i állítólagos szavazatvásárlási kísérlet miatti kifogás elkésett. A 2017. december ...-i, az anyagi juttatás felajánlásával kapcsolatos jogsértés nem képezte a kifogás tárgyát, így az anyagi juttatás felajánlása körében új tény és új bizonyíték előterjesztésének nem volt helye. A 212 aláírást tartalmazó petíció megítélése szerint

nem alkalmas a szavazatvásárlási kísérlet alátámasztására, abból ugyanis nem derül ki, hogy konkrétan kit, mikor, milyen módon próbált szavazatvásárlással befolyásolni, így értelemszerűen a három napos jogorvoslati határidő betartása sem ellenőrizhető.

Másodlagos kérelmével kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy a kampánytevékenységgel összefüggő jogsértés csak akkor eredményezheti a választási eredmény megsemmisítését és a szavazás megismétlését, ha a jogszabálysértés a választási eredményre érdemben kihatott. Az érvényes szavazatok közötti különbség tizenkilenc, azt pedig I I fellebbezésében nem igazolta, hogy legalább ilyen számú választópolgár esetén történt jogszabálysértés, az érintettek akaratának tényleges befolyásolása. Ebből következően viszont az eredmény megsemmisítésének és az ismételt választások elrendelésének nincs helye.

A bírósági felülvizsgálati kérelem nagyobb részében alaptalan.

A területi választási bizottság a jogorvoslati eljárás alapjául szolgáló mindkét jogsértést, a tiltott kampánytevékenység folytatását és a szavazatok pénzzel történő ellentételezését, illetve annak megkísérlését is megállapította, és ezek szankciójaként alkalmazta a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 218.§ (2) bekezdés c) pontja szerinti intézkedést.

Az ítéltábla annyiban egyetértett a kérelmező felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal, hogy a választópolgárok számára a szavazatért anyagi ellenszolgáltatás felajánlása, még annak ismétlődő jellege esetén sem tekinthető folyamatosan fennálló, állapotszerű jogszabálysértésnek. A kifogás benyújtására nyitva álló határidő számításánál tehát a Ve. 209.§ (2) bekezdésének speciális szabályát nem lehet figyelembe venni, ehelyett a Ve. 209.§ (1) bekezdését kell alkalmazni. E szerint a kifogást legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottságnál elő kell terjeszteni.

I I polgármester-jelölt a 2017. december ... napján benyújtott kifogásában hivatkozott először arra, hogy a kérelmező 2017. december ... napján, illetve 2017. december ... napján a csatolt nyilatkozatokon név szerint megjelölt három személynek szavazatáért pénzt ajánlott fel, ezért a kifogás ebben a részében elkésett, annak érdemi vizsgálata a Ve. 215.§ b) pontja alapján kizárt. Miután pedig a Ve. 225.§-a a fellebbezésben, illetve a felülvizsgálati kérelemben új tények állításának és bizonyítékok csatolásának lehetőségét kizárólag a helyi választási bizottság eljárásának tárgyát képező jogsértés tekintetében engedi meg (Kúria Kvk.II.37.343/2015/3. szám), P L és ifj. N A fellebbezéshez csatolt nyilatkozata az anyagi ellentételezés körében figyelembe vehető nem volt. Hasonlóképpen nem volt bizonyítékként értékelhető a Pi lakosok által aláírt

nyilatkozat sem, miután annak megfogalmazásából nem következik, hogy az aláírók ténylegesen tanúi voltak az állított jogsértéseknek, mint ahogy az egyes jogsértések elkövetésének pontos időpontja sem volt rögzíthető.

Mindezekre figyelemmel nem lehetett olyan megállapítást tenni, hogy a választópolgárok joggyakorlásának motivációja az önkéntes joggyakorlás megállapíthatóságát kizáró anyagi ellenszolgáltatás, illetve annak reménye volt, ezért a területi választási bizottság határozatának a jogsértés megállapítására vonatkozó rendelkezéséből az ítéltábla a Ve. 2.§ (1) bekezdés *b)* pontjára utalást mellőzte.

Osztotta ugyanakkor az ítéltábla a területi választási bizottságnak a tiltott kampánytevékenység folytatásával kapcsolatosan kifejtett álláspontját.

A Ve. a korábbi jogi szabályozástól eltérően a kampánycsend intézményét fő szabályként megszüntette, és a kampánytevékenység tilalmát – mind térben, mind a felhasználható kampányeszközök tekintetében – csak a szavazás napjára tartotta fenn. Ennek megfelelően a Ve. 143.§-a kimondja, hogy a szavazóhelyiséget magában foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül – közterületen – választási kampánytevékenység a szavazás napján nem folytatható. A Ve. 141.§-a szerint kampánytevékenységnek minősül a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása, és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

A relatív területi kampánytilalom intézményének megteremtésével a jogalkotói szándék arra irányult, hogy a szavazás napján a választópolgár a Ve. 143.§-ában meghatározott területen és a szavazóhelyiségben szabad választói akaratát zavartalanul kinyilváníthassa. A befolyásolástól mentes, szabad elhatározáson alapuló joggyakorlás biztosítása nélkül nem képzelhető el az annak eredményeként létrejövő választott testületek demokratikus legitimitációja (11/2014 NVB iránymutatás indokolásának 2. és 7. pontja).

A jogorvoslati eljárás iratai alapján az kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy a szavazás napján a kérelmező és több, öt támogató képviselő-jelölt a szavazóhelyiség bejáratának közelében tartózkodott. A fényképfelvételek mellett ezt igazolja a helyi választási bizottság és a helyi választási iroda vezetőjének fellépése, majd ezek eredménytelensége folytán a rendőri intézkedés szükségessége. Mindezek azonban csak azzal az eredménnyel jártak, hogy a kérelmező és támogatói néhány méterrel távolabb mentek. R J – N A, F S és K S tanúk által megerősített – nyilatkozata szerint a kérelmező és támogatói huzamosabb időn keresztül, mintegy két óra időtartamban tartózkodtak a szavazóhelyiség közvetlen közelében, amelynek során a

szavazóhelyiségbe érkező választópolgárokat arra hívták fel, hogy a kérelmezőre szavazzanak. A választópolgárok ilyen módon történő befolyásolására törekvést igazolta P L és ifj. N A nyilatkozata is, amelyek bizonyítékként történő figyelembe vételének – e jogsértés tekintetében – a Ve. 225.§-a alapján akadálya nem volt. Az általuk előadottakat az ítéltábla a kérelmező közeli hozzátartozóinak a felülvizsgálati kérelemhez csatolt nyilatkozata ellenére is értékelte, miután mind a P L és ifj. N A által aláírt okirat, mint pedig a közeli hozzátartozók nyilatkozata csak hozzávetőleges időpontokat jelölt meg. Az a körülmény pedig, hogy a helyi választási bizottság elnöke, illetve a helyi választási iroda vezetője intézkedésének időpontjában a kérelmező részéről kampánytevékenységet nem tapasztalt, illetve hozzájuk ilyen panasz nem érkezett, a nyilatkozatokban foglaltak cáfolására nem alkalmas.

Mindezek alapján az ítéltábla a területi választási bizottsággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező és az őt támogató képviselő-jelöltek a választói akarat befolyásolására törekedtek, magatartásuk kimerítette a Ve. 141.§-a szerinti kampánytevékenység fogalmát. Miután pedig a tilalmazott magatartás tanúsítására a szavazás napján a szavazóhelyiséget magában foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül került sor, megsértették a Ve. 143.§-ában foglaltakat, és ezen keresztül sérült a választás tisztasága {Ve. 2.§ (1) bekezdés a) pont}, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye {Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pont}.

Egyetértett az ítéltábla a területi választási bizottság által alkalmazott, a Ve. 218.§ (2) bekezdés c) pontja szerinti szankcióval is.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a szavazás megismételtetésére nem csak akkor kerülhet sor, ha az adott jogszabálysértés a választás eredményére érdemi befolyással volt, hanem abban az esetben is, ha az érdemi befolyásolás lehetősége megállapítható. Annak egzakt bizonyítása ugyanis nyilvánvalóan kizárt, hogy a tiltott kampánytevékenység, a jelen esetben a kérelmező és támogatói közvetlen befolyásolásra törekvése ténylegesen hány választópolgár választási akaratát változtatta meg. Emellett minden esetben indokolt figyelembe venni a választás eredménye és a törvénysértő magatartás által befolyásolt választópolgárok lehetséges száma közötti összefüggést is.

A helyi választási bizottság .../2017 (XII...) HVB számú határozata szerint B I kérelmező 288, I I 269 érvényes szavazatot kapott, a különbség tehát 19 szavazat. Az ítéltábla álláspontja szerint a kifejezetten csekélynek tekinthető szavazatkülönbségre tekintettel megállapítható, hogy a kérelmező és támogatói által folytatott tiltott kampánytevékenység, annak huzamosabb időtartamára és módjára figyelemmel

alkalmas lehetett a választás eredményének érdemi befolyásolására, ezért a legsúlyosabb szankció alkalmazása, a választási eljárási jogorvoslattal érintett részének megsemmisítése és megisméltése szükséges. Az ismertetett körülmények mellett kizárólag a Ve. 218.§ (2) bekezdés *a*) pontja szerinti, a jogsértés megállapítására szorítókozó szankció érdemi jogkövetkezményt nem jelentene, a relatív területi kampánytilalom, mint a szabad választói akarat zavartalan biztosítását célzó jogintézmény kiüresedéséhez vezetne.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a területi választási bizottság határozatát a Ve. 231.§ (5) bekezdés *b*) pontja alapján részben megváltoztatta, a Ve. 2.§ (1) bekezdés *b*) pontja szerinti jogszabálysértés megállapítását mellőzte, míg egyebekben a határozatot a Ve. 231.§ (5) bekezdés *a*) pontja alapján helybenhagyta.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme csak kisebb részben vezetett eredményre, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles az Itv. 43.§ (7) bekezdése szerinti eljárási illeték megfizetésére.

A határozattal szemben a Ve. 232.§ (5) bekezdése értelmében további jogorvoslatnak helye nincs.

Pécs, 2018. január 5.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró